

19. 1. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové sazby cestovních náhrad pro rok 2024

S účinností od 1. ledna 2024 dochází podobně jako každý jiný rok k novému stanovení sazeb náhrad cestovních výdajů v řádném termínu. Zvyšují se významně sazby tuzemského stravného-v rádech desítek korun. Zvyšují se rovněž relativně významně i náhrady za použití silničního motorového vozidla, pakliže není užito pro pracovní cestu vozidla zaměstnavatele. Mění se podpůrně vyhláškou stanovená výše náhrad za nákup pohonných hmot, pokud zaměstnanec neprokáže skutečně placenou cenu pokladním blokem, a bude se tak vycházet z vyhláskových úředních cen.

Jde o každoroční, pravidelnou změnu právní úpravy k 1. lednu nového roku, vyhlášenou ve Sbírce zákonů-tentokrát realizovanou **Vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí č. 398/2023 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2024.**

V mimořádném termínu Ministerstvo práce a sociálních věcí případně upraví vyhláškou sazbu základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, stravné nebo průměrnou cenu pohonných hmot, jakmile se podle údajů Českého statistického úřadu některá z cen ode dne účinnosti poslední úpravy obsažené ve vyhlášce zvýší nebo sníží alespoň o 20 %.

Minimální standardy stravného pro privátní sektor

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci soukromého sektoru **od 1. 1. 2024 stravné nejméně ve výši:**

- a) 140 Kč** (dosud to v r. 2023 bylo 129 Kč), **trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,**
- b) 212 Kč** (dosud 196 Kč), **trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,**
- c) 333 Kč** (dosud 307 Kč), **trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.**

Zaměstnavatel ze soukromého sektoru tedy může poskytovat stravné i v libovolně vyšší úrovni, než je předepsaná minimální výše stravného, nesmí však vyplácet stravné nižší, než je minimální úroveň stravného.

Intervaly stravného pro veřejný sektor

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci zaměstnavatele rozpočtového sektoru specifikovaného v ust. § 109 odst. 3 zákoníku práce **v r. 2024 stravné ve výši:**

- a) 140 Kč až 166 Kč** (dosud to v r. 2023 bylo 129 Kč až 153 Kč), **trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,**
- b) 212 Kč až 256 Kč** (doposud to bylo 196 Kč až 236 Kč), **trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,**
- c) 333 Kč až 398 Kč** (dosud 307 Kč až 367 Kč), **trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.**

Zaměstnavatel rozpočtového sektoru vždy poskytuje stravné ve výši, která musí odpovídat předepsanému rozpětí (intervalu), stravné nemůže být nižší, než jeho minimální předepsaná částka, ale ani vyšší než jeho předepsaná maximální částka.

Sčítání dob pracovních cest, je-li to pro zaměstnance výhodnější

Připomeňme v této souvislosti pravidlo dle ust. § 163 odst. 4 zákoníku práce. Při pracovní cestě, která spadá do 2 kalendářních dnů, se upustí od odděleného posuzování doby trvání pracovní cesty v kalendářním dnu, je-li to pro zaměstnance výhodnější.

Příklad:

Zaměstnanec vyjel na pracovní cestu ve úterý ve 12:45 hodin a vrátil se v noci na středu ve 2:00 hodin. První den byl na pracovní cestě 11 ¼ hodiny - měl by mít nárok na stravné v sazbě odpovídající 5-12 hodinám trvání pracovní cesty. Druhý den byl na pracovní cestě 2 hodiny - neměl by mít nárok na stravné. Pokud však neposuzujeme dobu trvání pracovní cesty odděleně, pak pracovní cesta trvala 13 ¼ hodiny - zaměstnanec má nárok na stravné v sazbě za odpovídající více než 12 až 18 hodinám trvání pracovní cesty.

Základní sazby za používání silničních motorových vozidel

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy činí nově nejméně u:

- a) jednostopých vozidel a tříkolek 1,50 Kč** oproti dosavadní sazbě 1,40 Kč,
- b) osobních silničních motorových vozidel 5,60 Kč** oproti dosavadní sazbě 5,20 Kč.

Při **použití přívěsu** k silničnímu motorovému vozidlu se sazba základní náhrady za 1 km jízdy zvýší podle ust. § 157 odst. 4 zákoníku práce nejméně o 15 %. Základní náhrada u **nákladních automobilů, autobusů nebo traktorů** přísluší dle ust. § 157 odst. 5 zákoníku práce zaměstnanci nejméně **ve výši dvojnásobku sazby stanovené pro osobní silniční motorová vozidla**. Tyto náhrady jsou příspěvkem na amortizaci.

Průměrná vyhlášková cena pohonných hmot

Výše průměrné ceny pohonné hmoty činila dosud v r. 2023, a to od 1. ledna:

- a) 41,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů,
- b) 45,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 98 oktanů,
- c) 44,10 Kč za 1 litr motorové nafty, ale od 1. července poklesla cena jen na 34,40 Kč za litr,
- d) 6,00 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny, ovšem od 1. dubna 2023 to bylo 8,20 Kč za kilowatthodinu.

Výše průměrné ceny pohonné hmoty, podle již zmíněné vyhlášky č. [398/2023](#) Sb. pro rok 2024 činí nově od 1. ledna:

- a) 38,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů,**
- b) 42,60 Kč za 1 litr benzínu automobilového 98 oktanů,**
- c) 38,70 Kč za 1 litr motorové nafty,**

d) 7,70 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

Podle ceny z pokladního bloku od čerpací stanice nebo dle vyhlášky

Cena pohonných hmot stanovená vyhláškou je pouze podpůrná. Zaměstnanec může požadovat proplacení pohonných hmot v cenách, za jaké je skutečně zakoupil, pokud k vyúčtování pracovní cesty připojí doklad o nákupu, z něhož je patrná souvislost s pracovní cestou (zejména časová, tedy nákup v přiměřené době před pracovní cestou nebo během ní). Pokud zaměstnanec tankoval vícekrát, může cenu dokládat více nákupními doklady, cena pro účely vyplacení cestovní náhrady se pak vypočítá aritmetickým průměrem zaměstnancem prokázaných cen. Jestliže však zaměstnanec hodnověrným způsobem cenu pohonné hmoty zaměstnavateli neprokáže, použije zaměstnavatel pro určení výše náhrady průměrnou cenu příslušné pohonné hmoty stanovenou právě vyhláškou. Tento postup stanoví § 158 odst. 3 zákoníku práce. Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu určí zaměstnavatel podle ust. § 158 odst. 2 zákoníku práce násobkem ceny pohonné hmoty a množství spotřebované pohonné hmoty. Spotřeba pohonných hmot bude ve smyslu ust. § 158 odst. 4 zákoníku práce počítána podle údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla nebo v osvědčení o registraci použitého vozidla, které je zaměstnanec povinen zaměstnavateli předložit. Jestliže tyto údaje technický průkaz ani osvědčení o registraci vozidla neobsahuje, přísluší zaměstnanci náhrada výdajů za pohonné hmoty, jen pokud spotřebu pohonné hmoty prokáže technickým průkazem vozidla nebo osvědčením o registraci vozidla shodného typu se shodným objemem válců. (Možnost vypočítat spotřebu pohonné hmoty silničního motorového vozidla nejen z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla, ale i z osvědčení o registraci přinesla novelizace ust. § 158 odst. 4 zákoníku práce zákonem č. [432/2022](#) Sb. s účinností od 1. ledna 2024.)

Adolf Maulwurf

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Platformová práce: Nenápadná revoluce v českém pracovním právu](#)
- [Švarcsystém a podnikání v IT - nelegální práce](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Časté právní mýty o kamerách na pracovišti](#)
- [Implementace směrnice o transparentnosti odměňování v České republice](#)
- [Když zaměstnanec daruje krevní plazmu](#)
- [Plán kontrol inspekce práce pro rok 2026](#)
- [„Superdávka“ - proč dochází k posunu nároku a kdy bude vyplacena?](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)